

บทคัดย่อ

กลุ่มผู้รอดชีวิตจากมะเร็งเต้านมมักจะต้องเผชิญกับผลกระทบระยะยาวจากโรคและการรักษาซึ่งกระทบต่อคุณภาพชีวิต ปัจจุบันความรู้เกี่ยวกับผลของโปรแกรมการสนับสนุนและให้ความรู้ต่อคุณภาพชีวิตในกลุ่มผู้รอดชีวิตจากมะเร็งเต้านมยังมีจำกัด การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi experimental design) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสนับสนุนและให้ความรู้ต่อคุณภาพชีวิตของผู้รอดชีวิตจากมะเร็ง ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดคุณภาพชีวิตของ แกรนด์ เฟอแรลล์ และซากุไร (Grant, Ferrell, Sakurai, 1994) ร่วมกับทฤษฎีการพยาบาลของโอเร็ม (Orem, 1995) เป็นแนวทาง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 61 ราย คัดเลือกตามเกณฑ์จากผู้รอดชีวิตจากมะเร็งเต้านมหลังการวินิจฉัยครั้งแรกนาน 5 ปีขึ้นไป ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 31 ราย และกลุ่มทดลอง 30 ราย กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ กลุ่มทดลองได้รับการให้ความรู้และสนับสนุนตามขั้นตอนในโปรแกรมที่สร้างขึ้น เก็บรวบรวมข้อมูล 3 ครั้ง คือ ก่อนเข้าโปรแกรม สิ้นสุดโปรแกรมในสัปดาห์ที่ 6 และ อีก 3 เดือนต่อมา เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสนับสนุนและให้ความรู้ที่ผู้วิจัยสร้างและดัดแปลงจากการทบทวนวรรณ และโปรแกรม "I can cope" ของสมาคมมะเร็งแห่งสหรัฐอเมริกา เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลทางสุขภาพสร้างโดยผู้วิจัย และแบบสอบถามคุณภาพชีวิตในผู้ป่วยมะเร็งเต้านม (The Quality of Life: Breast Cancer Version) ของเฟอแรลล์ แกรนด์ และ เฮสเช-ดาร์วี่ (Ferrell, Grant, & Hassey-Dow, 1995)

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่ามีแนวโน้มลดลง โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตโดยรวม 3 ระยะดังนี้ ระยะที่ 1 ค่าเฉลี่ย 6.43 (SD1.21) ระยะที่ 2 ค่าเฉลี่ย 6.30 (SD1.18) และ ระยะที่ 3 ค่าเฉลี่ย 5.86 (SD1.39) ส่วนในกลุ่มควบคุมคะแนนเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตโดยรวม มีดังนี้ ระยะที่ 1 ค่าเฉลี่ย 5.82 (SD1.22) ระยะที่ 2 ค่าเฉลี่ย 5.51 (SD1.09) และระยะที่ 3 ค่าเฉลี่ย 5.41 (SD1.14)

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตระหว่างกลุ่มทั้งสองกลุ่มในสามระยะเวลา ด้วยสถิติ Repeated measure ANOVA พบว่า

1. ค่าเฉลี่ยของมิติความผาสุกด้านสังคม ในกลุ่มทดลอง ระยะ 1 และ ระยะ 3 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (mean different .881, std error .334, p .040)
2. ค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตโดยรวม ในกลุ่มทดลอง ระยะ 1 และ ระยะ 3 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (mean different .576 ,std error .205, p .027)

แม้ว่าผลการวิจัยจะไม่ได้แสดงให้เห็นความแตกต่างทางสถิติของคะแนนคุณภาพชีวิตโดยรวมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงผลการพัฒนาความสามารถในการดูแลตนเองจากกิจกรรมการดูแลตนเองบางอย่างที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มทดลอง และแสดงให้เห็นความจำเป็นของการพัฒนาโปรแกรมต้นแบบเพื่อใช้ในผู้รอดชีวิตจากมะเร็งเต้านม ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป และการประยุกต์ใช้ในการพยาบาลได้นำเสนอไว้ท้ายเล่ม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved